

ՄԵՍՐՈՂ ՄԱՇՏՈՅԻՆ

Ծննդեան 1600ամեակին նուիրում

Դարերու լուռ անհունին մէջ բերերս ահա սեւեռած,
Քեզ կը փնտռեմ, հսկաներու մէջ դու լըռին վեհ աստուած.
Խորոչացած աչքերուդ մէջ լոյսը կ'ապրի դեռ կեանքի,
Ճակտիդ վըրայ հանճարներու նըշոյլն անմար կը փայլի:

Քեզ քանդակել կրնան միայն սէդ հսկաներն քեզի պէս,
Ինչպէս Վարպետն՝ որ մարմարէն կերտեց Մովսէսն օձադէս,
Եւ կամ յղիւց Դաւիթն հուժկու իր դեղատես մարմինով,
Ու Դատաստանն ահեղ, վերջին, կնքեց խոթող դիմակով:

Գրչով հիւսել, փառքը պատմել արժէքներով քու նրբին...
Հարկ է հանճարն ու թըռիչքներ ֆիրենցէի Վարպետին,
Որ արիւնի ցասումն իր բոլոր ուղեց քամել անյատակ,
Անմահացած տեսիլներով, «Աստուածային մեծ կատակ»:

Իսկ ես չընչին ու աննըշան, ո՛հ, զերդ տերեւ մը աշնան,
Համբը մըմունջ միայն ունիմ լուռ շիրիմիդ յանդիման.
Այս մութ ժամին՝ վառ յուզումներ սիրտըս կու գան փոթորկել,
Երբ մեծութիւնը հանճարիդ կու գամ աշատեղ քանդակել:

Դողդոջ ձեռքով, մանուկ օրէս, երբ մօտեցայ դրերուդ սուրբ,
Ու հնչեցին իմ շրթունքներ ձայները թաւ, ձայներ նուրբ,
Ես ըզգացի այն օրերէն, կանաչ կեանքի օրերէն,
Թէ շրթներուս կը դպչէին մէկ մէկ մասունք հոգեղէն:

Անոնք մէկ մէկ քնքուշ ծաղիկ, անոնք մէկ մէկ ակունք են,
Որ բերեր ես դու պոկելով աստեղադարդ երկնքէն.
Անոնք մէկ մէկ զըրան հուժկու՝ ռազմադաշտի հերոսին,
Անոնք մէկ մէկ ոսկի բաժակ՝ հայ կոյսերու շրթներին:

Եթէ չըլլար անհունին մէջ քու սաւառնող միտքըդ հուր,
Եթէ չըլլար կամքիդ հըզօր խոյանքն ահեղ ու մաքուր,
Ի՞նչ պիտ' ըլլար Գողթան երգին ամէն մէկ վանկ ու նըւագ,
Ի՞նչ պիտ' ըլլար Հայոց ազգին ամէն պարծանք ու դըրուագ:

Թէ չելլէին աստուածաշունչ քու կըրակէդ լոյս ջահեր,
Ինչպէս Կորիւն, Խորենացին եւ ոսկեհոյ սերունդներ,
Կը դառնայինք անշունչ կըմախք, կամ փոշիի հատիկներ,
Քչուած հողմէն, վայրաւատին, ծայրն աշխարհի տարուեր:

Ու հըսկաներն ինչպէս արծիւ լայնատարած թեւերով
Հայ պատմութեան ապառաժոտ կատարներէն անցնելով՝
Սաւառնեցան թափով խըրոխտ ու դընացքով անասան,
Եւ կերտեցին ժանիքներով ազգին հուժկու ապաղան:

Վըսեմ լեզուի, պերճ գոյներու, ոճի զօրեղ դարձուածքով,
Հայ պատմութեան դարն ոսկեղէն մեղի տըլին պերճանքով.
Զերդ Վարպետն այն կ'ուզեմ կանչել. Ե՛լ դու ոտքի, Ոսկերան,
Խօսէ՛, խօսէ՛, դու հըրափայլ, դու հայ մտքին վեհ տիտան:

Ու թող շունչէդ եղբայրութեան բառեր մի մի շիկացած,
Իջնեն խորերն մեր սրտերուն ատելութեամբ մոլորած.
Ու թող լըսենք քու շրթներէդ լի աւելնովն հայ կեանքի,
Բառեր ոսկի, վանկեր չէնչող, հին օրերու մեր փառքի:

Իջի՛ր մեր մէջ, խորը մըտիւր մեր ալեկոծ սրտերուն,
Ու սըփոէ լոյս, տուր եւ համբոյր ատելացած այտերուն.
Իջի՛ր մեր մէջ, պանդուխտ Հայոց սրտերն օձէ միւռոնով,
Ու մըմընջէ սընարին քով մանուկներուն մեր քնքուշ
Հայ տառերուդ քաղցրանըւագ երգը թովիչ, մեղրանոյշ:

Բերգամոյ, 1961

ԲԱԳԱՐԱՏ

Մ Փ Ո Փ Ա Ն Ք

Պիտի գայ օր մը, վերջալոյսն է մօտ արդէն,
Որ սուրբ աչքեր պիտի տեսնեն զիս հարազատ
Պատկերիս մէջ, եղբայրական եւ լուսադէմ,
Եւ աշխարհին շղթաներէն ալլես աղատ:

Պիտի տեսնեն եւ դարմանան, թէ ո՛րքան մօտ
էի երբեմն իրենց, անհուն դիժերու տակ,
Ես որ ամբողջ երազ էի, ամբողջ կարօտ,
Եւ ծածկըւած մացառներով աղբիւր մ'յստակ:

Եւ ձեռքերուս համբ աղօթքին ա՛լ ունկնդիր՝
Պիտի գիտնան, որ երաժիշտն էր անձկալիր,
Հողեղարար ըզմայլանքով թախանձական...

Արդ, անձանթ՝ ես իմ օրերըս կը հիւսեմ,
Եւ արցունքիս ամէն մէկ շիթն է բաւական
Որ արբենայ սիրատուչոր հոգիս լոյսէն...

ԱՐՄԵՆ ԵՐԿԱԹ